KULLEĠĠ SAN NIKOLA
L-EŻAMIJIET TA' NOFS IS-SENA
Frar 2013

Il-ĦAMES SENA	IL-MALTI (IL-FEHIM MIS-SMIGĦ)	IL-ĦIN: 30 minuta

Il-karta tal-Għalliema

Gwida għat-Tmexxija tal-Eżami tal-Fehim mis-Smigħ

Ir-Riżorsi:
1. It-test li jinqara.
2. Il-karta tal-mistoqsijiet.
3. Riga u lapes.

Jitqassmu l-karti bil-mistoqsijiet u t-tfal jintalbu jiktbu isimhom, kunjomhom u l-isem tal-klassi.

L-għalliema jgħidu lill-istudenti li:

1	• Il-karta għandha tinżamm wiċċha 'l isfel. • Ser tinqralhom l-istorja **Qalb Ġeneruża**. • Għandhom jisimgħu b'attenzjoni waqt dan l-ewwel qari. • Ma jwieġbu xejn u ma jiktbu xejn waqt dan il-qari.	**5 minuti**
2	• Jaqilbu l-karta tal-mistoqsijiet wiċċha 'l fuq. • L-għalliema jaqrawlhom għal darba l-mistoqsijiet waqt li t-tfal jaqrawhom f'qalbhom imma ma jiktbu xejn.	**5 minuti**
3	• Jaqilbu l-karta tal-mistoqsijiet wiċċha 'l isfel u jisimgħu t-tieni qari tas-silta. • Ma jwieġbu xejn u ma jiktbu xejn waqt dan it-tieni qari.	**5 minuti**
4	• Għandhom jerġgħu jaqilbu l-karta wiċċha 'l fuq. • Għandhom iwieġbu skont kif mitlub. • Jimmarkaw waħda biss għal kull mistoqsija.	**6 minuti**
5	• Ser jinqralhom it-test għat-tielet darba. • Jistgħu jkomplu xi mistoqsijiet li ħallew barra waqt dan it-tielet qari.	**5 minuti**
6	• Jiċċekkjaw it-tweġibiet, ikomplu dawk li m'għamlux u jkunu ċerti li mmarkaw waħda bħala tweġiba.	**4 minuti**

Qalb Ġeneruża

Ġurnata fost l-oħrajn Martha u ommha ddeċidew li jmorru jixtru l-Belt Valletta. Biex imorru din id-darba kellhom jirkbu l-karozza tal-linja. Martha kienet tħobb tiltaqa' man-nies. Tfal, żgħażagħ, anzjani, irġiel u nisa. Fuq il-karozza tal-linja kien hemm kważi minn kollox. Min kien qiegħed jaqra l-gazzetta, min bil-ħedfowns jisma' xi diska, min jilgħab bil-mowbajl, insomma kulħadd mehdi jagħmel xi ħaġa.

Hekk kif telgħu fuq il-karozza tal-linja, ħallsu lix-xufier, ħadu l-biljetti mill-magna, u sabu post.

Omm Martha qaltilha, "Issa poġġi hawn u tqumx minn bilqiegħda, jitla' min jitla'."

Martha ma' dan il-kliem baqgħet tħares lejn ommha u ma qalet xejn. Iżda ommha lanqas biss spiċċat li ma telgħetx mara anzjana milwija ganċ u b'rogħda kbira fuqha. L-anzjana ma kellhiex fejn toqgħod u spiċċat titbandal 'l hemm u 'l hawn fil-passaġġ.

Martha ma felħitx tara lil dik l-anzjana tbati. Xtaqet ħafna li tobdi lil ommha imma demmha ma tahiex. Bla ma ħasbitha darbtejn qabżet bħal molla minn bilqiegħda biex tkun tista' tpoġġi l-anzjana.

"Tista' tpoġġi hawn, Sinjura," qaltilha Martha.

"Grazzi ħafna tal-qalb tajba li għandek. Saqajja m'għadhomx li kienu," weġbitha l-anzjana hekk kif intasbet bilqiegħda ħdejn omm Martha.

"X'jismek?" staqsietha l-anzjana hekk kif għolliet wiċċha 'l fuq.

"Jisimni Martha," wieġbet it-tifla.

"Grazzi mill-ġdid Martha," reġgħet tenniet l-anzjana.

Għajnejn Martha ltaqgħu ma' t'ommha u Martha setgħet tara li ommha kien iddispjaċiha ta' dak il-parir li kienet tatha ftit qabel. Martha tbissmitilha biex turiha li kienet fehmitha.

Kien għadhom kif waslu l-Belt meta x-xufier żamm brejk qawwi li tefa' lil dawk kollha li kienu bilwieqfa fl-art. B'xorti tajba ħadd ma weġġa'.

"Weġġajt binti?" staqsiet imbeżżgħa' omm Martha.

"M'għandi xejn, Ma!" wieġbet Martha.

Hekk kif waslu l-Belt Valletta, Martha u ommha għenu lill-anzjana tinżel l-istaffa tal-karozza tal-linja.

"Grazzi mill-ġdid. Martha, jien u int forsi għad nerġgħu niltaqgħu," qalet l-anzjana u telqu għal għonq it-triq.

(Silta minn *Kull qalb trid oħra* ta' Doris Spiteri Axiaq)

Immarka (✓) fil-kaxxa t-tajba.

L-Ewwel Parti

1.	Martha u ommha ddeċidew li jmorru		Buġibba.
			l-Belt Valletta.
			tas-Sliema.

2.	Fuq tal-linja kien hemm		irġiel u tfal biss.
			żgħażagħ u nisa biss.
			minn kollox.

3.	Kif telgħu fuq il-karozza tal-linja		ħallsu lix-xufier u sabu post.
			poġġew bilqiegħda u ħallsu l-biljett.
			ħallsu lix-xufier, ħadu l-biljetti u sabu post.

4.	Omm Martha qaltilha biex		tpoġġi u tqum jekk jitla' xi ħadd anzjan.
			tpoġġi u ma tqum lil ħadd.
			tpoġġi u tqum jekk jitla' xi ħadd.

5.	Il-mara anzjana kienet		milwija ganċ u bil-bastun.
			milwija ganċ u b'rogħda kbira fuqha.
			milwija ganċ u bla saħħa.

6.	Martha xtaqet tobdi lil ommha		u baqgħet bilqiegħda.
			u ma tatx kas.
			imma demmha ma tahiex.

7.	Omm Martha		rrabjat magħha u ħarset bl-ikrah.
			rrabjat magħha imma ma qalet xejn.
			ddispjaċiha ta' dak il-parir.

8.	Ix-xufier żamm		brejk qawwi u ħabat ma' karozza.
			brejk qawwi u tefa' lil kulħadd barra.
			brejk qawwi u tefa' lil kulħadd fl-art.

9.	Omm Martha staqsietha		jekk weġġgħatx.
			jekk ħabtitx rasha.
			jekk ġralhiex xi ħaġa.

10.	Kif waslu l-Belt, Martha u ommha		għenu lix-xufier.
			għenu lill-anzjana tinżel mill-karozza.
			telqu jixtru.

11.	L-anzjana qalet lil Martha li		jerġgħu jiltaqgħu u jitkellmu.
			jerġgħu jiltaqgħu żgur.
			forsi għad jerġgħu jiltaqgħu.

12.	**"Għal għonq it-triq"** tfisser		l-għonq tat-triq.
			bdew mexjin.
			l-għonq tal-flixkun.

(12 il-marka)

It-Tieni Parti

Immarka b'(✓) fejn hu Veru jew Falz:

		Veru	Falz
13.	Din id-darba kellhom jirkbu l-karozza tal-linja.		
14.	**Kulħadd mehdi jagħmel xi ħaġa** tfisser ħadd m'għandu x'jagħmel.		
15.	Ommha qaltilha biex tqum minn bilqiegħda.		
16.	**Għajnejn Martha ltaqgħu ma' t'ommha** tfisser li ħarsu lejn xulxin.		
17.	**Martha ma felħitx tara lil dik l-anzjana tbati** tfisser li ħasset għaliha.		
18.	**Milwija ganċ** tfisser li kellha ganċ f'idejha.		
19.	Martha u ommha għenu lill-anzjana tinżel l-istaffa tal-karozza.		
20.	Martha għallmet lil ommha tkun altruwista.		

(8 marki)

TMIEM IL-KARTA